

A szobi Körzeti Állami Zeneiskola története

Az önállósulás előzményei

A Szobi Körzeti Állami Zeneiskola 1972. január 1-jén vált önállóvá. Már ezt megelőzően is folyt zeneoktatás területünkön, 1964-től a Váci Állami Zeneiskola kihelyezett tagozataiként: Verőcén, Nagymaroson, Zebegényben, Szobon, Vámosmikolán és Nagybörzsönyben. Ennek alapjait pedig egy zeneoktató munkaközösség kezdte kialakítani, még az 1964-es esztendő megelőzően.

1971-ben a Pest Megyei Hírlap több ízben tudósított a szobi zeneiskola önállóvá válásáról; a szándékról, a kiváltó okokról. Cs. Nagy Tamás igazgató egyik nyilatkozatában elmondja, hogy a megnövekedett növendéklétszám, és a kihelyezett tagozatok nagy távolsága miatt egyre nehezebb az iskola igazgatása és ellenőrzése. Ezért javasolja, és tervezi a tagozatok leválasztását, és függetlenítését Szob központtal mivel az a terület középpontjában áll. A Szobi Nagyközségi Tanács vállalta az önálló intézmény létesítésével járó anyagi feladatokat, s hozzálátott a központi épület kialakításához. Erre a célra az általános iskola egyik épületét – melyben addig napköziotthon működött – jelölték ki. Az átalakítás folyamán 4 tantermet, 1 irodát, 1 hangversenytermet, valamint mellékhelyiségeket készítettek. A Pest Megyei Hírlap 1971. aug. 1-jei szám röviden tudósít: „Augusztus 20-án avatják a zeneiskola épületét Szobon, egyelőre még Váchoz fog tartozni, 1972. jan. 12-jétől önálló lesz.” Az események további folytatását szintén a Pest Megyei Hírlap közli annak 1971. aug. 20-i száma: „a Szobi napok nyitányaként Heil Imréné, a nagyközségi pártbizottság titkára átadta az új zeneiskolát Cs. Nagy Tamásnak, a Váci Állami Zeneiskola igazgatójának. A megnyitó után ünnepségen a váci Musica Humana együttes játszott.”

Ilyen előzmények, s az első félév eltelte után 1972. jan. 1-jén vált önállóvá intézményünk, Pest megye kilencedik zeneiskolája.

A zeneiskola fejlődése

Az új intézmény 6 fő kinevezett, valamint 5 fő részfoglalkozású tanárral kezdte el a 240 növendék oktatását. Az éves költségvetési keret: 465 000 Ft volt ekkor. A váci zeneiskola mintegy 165 000 Ft értékű hangszert és berendezési tárgyat adott át, ami igen nagy segítség volt a kezdeti nehéz időszakban.

Az induló iskola tantestületét, lelkesedését egy tragikus esemény rázta meg; akkor igazgatónk, Kárpáti Péter halála. Ötheti igazgatás után, 29 évesen távozott el közülünk, tele ambícióval, pedagógiai, emberi értékkel. Kollégát, tanítványt egyaránt lesújtott az eset.

1972 márciusától Kovács Attila lett az intézmény igazgatója, aki addig a helyettesi teendőket látta el.

Kihelyezett tagozataink 1972-ben, s az ott oktatott tanszakok

<i>Verőce</i>	zongora	fafúvó	hegedű		előképző-szolf.
<i>Nagymaros</i>	zongora	fafúvó	hegedű	gordonka	előképző-szolf.
<i>Zebegény</i>	zongora	fafúvó	hegedű	—	előképző-szolf.
<i>Szob</i>	zongora	fafúvó	gitár	részfúvó	előképző-szolf.
<i>Vámosmikola</i>	zongora	fafúvó	—	—	előképző-szolf.
<i>Nagybörzsöny</i>	zongora	—	—	—	előképző-szolf.

A tantestület egésze ekkor utazótanárokból áll még, csupán egy tanárnő lakott helyben, Vámosmikolán.

Már a kezdeti időszakban tapasztalható szép eredmény: az 1972-ben Szegeden megrendezett országos „B” tagozatos fafúvósversenyen iskolánkból 4. helyezést ért el egy növendék.

Az 1973/74-es tanév végével megszűnt a nagybörzsönyi kihelyezett tagozatunk, mivel a rendkívül rossz utazási lehetőségek mellett nem lehetett tovább folytatni a tanítást.

1974 szeptemberében kihelyezett osztály nyílt Kismaroson. A község vezetői gondos figyelemmel intézték a zeneiskola ügyét, hangszer és megfelelő termeket bocsátottak az oktatás rendelkezésére.

A Pest Megyei Tanács művelődési osztálya az 1974/75. tanévben október 15-től – január 31-ig az általános és a szakfelügyelők bevonásával komplex vizsgálatot tartott a szobi zeneiskolában.

A látogatás jegyzőkönyve értékelte a rövid múltú intézmény szakmai eredményeit, külön kiemelte a tanári kar iskolán kívüli közművelődési tevékenységét, amit a Szobi Nagyközségi Tanács, a váci járási párt- és állami szervek több alkalommal elismertek. A jegyzőkönyv a továbbiakban ismerteti az elkövetkező időszak célkitűzéseit, szakmai továbblépés érdekében javasolja a „B” tagozat megszervezését, a rézfúvós tanszak kiépítését, és a vonószekerek mielőbbi megszervezését.

Az elkövetkező esztendőben egy jól megtervezett zeneiskolai fejlesztésnek lehetünk tanúi, figyelembe veszi azokat az igényeket, amellyel az egyre nagyobb körzeti oktatási feladatok, és közművelődési igények kielégíthetők. 1976-ban emelkedik az intézmény költségvetése; 15%-kal nő a hangszerbeszerzésre szánt keretösszeg, valamint ezen kívül még vásárolható oktatási eszköz 50 000 Ft értékben. Ugyanebben az évben kap a zeneiskola egy újonnan épült szolgálati lakást, amely házaspár letelepítésére alkalmas. Így meg tudtuk indítani a rézfúvós oktatást az 1976/77-es tanévben.

1977-ben a növendéklétszámunk már 362 fő volt. Az intézmény költségvetése ugyanebben az évben 711 000 Ft, amiből munkabér 549 000 Ft.

A tanév jelentős pedagógiai eseménye volt a szolfézsverseny, amelyet Kodály Zoltán halálának 10. évfordulóján rendeztünk.

Az 1977-es év folyamán jelentős személyi változás történt iskolánkban; Kovács Attila igazgató decemberben távozott el, s helyébe Oromszeg Ottó lépett.

Az intézmény munkájában egyre jobban kezdenek kialakulni azok a vonások, amelyek tulajdonképpen meghatározzák arculatát; erős fafúvó, zongora, vonós, erősödő rézfúvó, gitár, és szolfézs tanszak.

A kamarazene-oktatás kezdettől fogva jelentős szerepet töltött be az oktató munkájában. Így a ceglédi kamarazene-fesztiválra több eredményesen szereplő csoportot is tudunk indítani, köztük már rézfúvósokat is.

Ebben az évben alakul meg iskolánk rézfúvós zenekara is, amely a tanszoknak egyre nagyobb vonzerőt kölcsönöz.

Az év folyamán újabb két szolgálati lakást juttat a Szobi Nagyközségi Tanács zenepedagógusok részére, s ez a tény jelentős lépés a tantestület stabilizálásában.

1978. szeptember 1-jétől Ott Mihály lett az igazgató Oromszegi Ottó távozása után. Nagymaros után Szobon beindul a gordonka tanszak. Az egyes tanszakok munkáját figyelve, egyre eredményesebb szereplésekkel találkozhatunk a megyei versenyeken, fesztiválokon.

Több éve igényelte már Kemence község a kihelyezett tagozat létesítését. Az 1979-es esztendőben ez is megoldódott; a fejlesztésre kapott álláshellyel el tudtuk indítani a zongoratanítást. A Kemencei Községi Tanács példás hozzáállással és tenni akarással segítette az ügyet; önálló termet biztosított az általános iskolában egy új pianínóval, valamint az ott tanító tanár részére nagyon szép szolgálati lakást juttatott.

A Pest Megyei Tanácstól kapott fejlesztések folytán az 1980-as évre a következő létszám alakult ki tagozatonkénti elosztásban:

Szob	127	növendék	—	10	tanár
Zebegény	26	növendék	—	3	tanár
Nagymaros	94	növendék	—	7	tanár
Kismaros	41	növendék	—	4	tanár
Verőce	80	növendék	—	7	tanár
Vámosmikola	36	növendék	—	2	tanár
Kemence	34	növendék	—	1	tanár

Összes növendéklétszám: 438 fő

A Pest Megyei Tanács V. B. művelődési osztály 1980. március – április hónapjaiban visszatérő látogatást tett a Szobi Körzeti Állami Zeneiskolában az általános és szakmai felügyelet bevonásával. A jegyzőkönyv részletesen elemzi az iskolában folyó oktató-nevelő munkát, figyelembe véve azokat a szempontokat, amelyeket az öt évvel előbbi látogatáskor feladatként jelöltek meg. Ennek alapján igen sok pozitívum sorakoztatható fel, ami az előző évek következetes tervezésével és végrehajtásával jött létre:

- szakmai és pedagógiai munka egységének megteremtése,
- a „B” tagozat kiépítése,
- rézfúvós tanszak és -zenekar megszervezése,
- a megye zeneiskolaival és annak vezetőivel jó kapcsolat kiépítése,
- közművelődési feladatok ellátása,
- szakfelügyelői utasítások betartása,
- a tanár önképzés, a szakmai továbbképzés fejlesztése.

Az előző évek gyakori vezetőváltását a testület egysége nem sínylette meg, sőt a hangszeres oktatásban szép eredmények születtek: az I. országos fúvósverseny leninvárosi döntőjében két növendékünk szerepelt, egyiket különdíjjal jutalmazták. 1980. augusztus 12. és 21. között rendeztünk első alkalommal fúvószenekari tábort a Szob-malomvölgyi úttörőtáborban melyen társzenekarként részt vett a tápiógyörgyei zeneiskola fúvószenekara is. A szobi tanács felismerte ennek a kezdeményezésnek a rendkívüli pedagógiai, szakmai, közösségformáló jelentőségét és komoly anyagi támogatással tette ezt lehetővé.

A zenei tábort azóta is megrendezzük minden év augusztusában. Két alkalommal vett már részt rajta a tápiógyörgyei és két alkalommal a ceglédi zeneiskola fúvószenekara.

1981 októberében rendezték Zalaegerszegen az országos trombitaversenyt, amelyen egyik növendékünk III. helyezést ért el. Munkatervünkben a hangszeres és szolfézstanítás helyes egyensúlyának kialakítása mindig fontos célkitűzés volt. Ennek eredményeként a tanszak megerősödött és valamennyi fontos versenyen eredményesen képviselte magát.

1982-ben a II. országos fúvósversenyen ismét részt vett iskolánkból egy növendék.

A hegedű tanszak növendéklétszáma stabilizálódott, főként Szobon és Nagymaroson tapasztalható komoly eredmény. Több megyei rendezvényen képviselték a tanszakot színvonalasan. Ugyanez mondható el a zongora tanszak munkájáról is, egységes, összehangolt tanításukkal, közös órákkal, háziversenyekkel hozzászoktatták növendékeiket a magas szintű megyei munkában való részvételhez.

1983-ban a Pest Megyei Tanács művelődésügyi osztálya iskolánkra osztotta az országos fúvószenekari fesztivál megyei válogatójának megrendezését. Örömmel vállaltuk ezt a megtisztelő feladatot, s érzésem szerint sikerrel teljesítettük.

1983 augusztusától Ott Mihályt az újonnan önállósult ráckevei zeneiskola igazgatójává nevezték ki. Azóta tölti be Várda Gyula a szobi zeneiskola igazgatói tisztségét.

Az utóbbi két tanévben egy igen fontos régi célkitűzést sikerült megvalósítanunk; a vonós kamarazenekar – tanári és növendék – megalakult 1984-ben. Fellépéseikkel új színpoltot jelentenek

hangversenyeinken, lelkesítve növendéket, tanárt, szülőt egyaránt. Az elmúlt évek jelentősebb megyei és országos rendezvényei, melyen iskolánk képviselte magát:

- négykezes, kézzongorás fesztivál, Szentendre
- hegedűduó találkozó, Vác
- országos kamarazene-találkozó, Székesfehérvár
- országos fúvószenekari találkozó, Celldömölk
- Bach – Händel – Scarlatti-zongoraverseny, Gödöllő
- országos fafúvósverseny, Leninváros
- országos szolfézsverseny megyei válogató, Vác

A zeneiskola közművelődési tevékenysége

Intézményünk tanári kara jelentős szerepet vállal nemcsak tagozataink, hanem Vác vonzaskörzetének közművelődési tevékenységében is. Törekszünk rendszeres hangversenyek rendezésével nemcsak növendékeinket, hanem szüleiket, a felnőtteket is megismertetni az értékes zenével, nevelni annak megszerettetésére. Jelentősebb zenei események:

- tanári hangversenyek, hangversenysorozatok,
- zenei világnap hangversenyei,
- évfordulók (Kodály, Bartók, Bach, Händel stb.),
- békenapi térzenék, Törökmező,
- nagybörzsönyi napok,
- szobi napok,
- zenei ismeretterjesztő előadások,
- társadalmi ünnepeken szereplések,
- együttműködés a közművelődési intézményekkel.

Iskolaképek



Zeneiskolánk épülete egykor...



...és régen



Ritzl Ferenc tanácselnök megnyitja a fúvószenekari fesztivált



Tanárok hangversenye 1982-ben

A zeneiskola igazgatói

Kárpáti Péter	1972. január – 1972. február (†1972. febr. 16.)
Kovács Attila	1972. március – 1977. november
Oromszegi Ottó	1977. december – 1978. augusztus
Ott Mihály	1978. szeptember – 1983. augusztus
Várda Gyula	1983. szeptember – 2008. augusztus
Bogányi Gergely	2008. szeptember